

Ladefaciliteter - Kommunerne baner vejen for præcise data

Kommunerne er gået forrest med datamodel, begrebsafklaring og samlet data fra ladeoperatørerne i en fællesoffentlig database

Sofie Kofoed Led, Kommunernes Landsforening (KL)

Abstract

Kommunerne ville skabe en ny normal for ladestanderdata i 2022. Der var brug for:

- Transparens i et nyt marked, som var på vej mod kritisk infrastruktur
- Gratis adgang – uden abonnement og apps
- Ladestandere til biler, men også til mikromobilitet, for vi skal jo hellere cykle end køre bil
- Forvaltningsdata af høj kvalitet, som kan genbruges til slutbrugerdata, fx i turismeapps

KL startede derfor i 2022 et dataprojekt, der skulle skabe de første standardiserede, fællesoffentlige ladestanderdata. Projektet er snart i mål og går i drift ultimo 2024.

Keywords: Kommuneladefaciliteter, EV, GeoFA, GeoDanmark, Planlægning

1. Indledning

1.1 Status på projekt

KL's ladestanderdataprojekt er ved vejs ende, og vi har heldigvis nået det, vi satte os for ved projektstart.

Kommunerne har skabt en ny normal for ladestanderdata:

- Det første fællesoffentlige begrebsapparat for ladestanderdata
- Den første fællesoffentlige database for ladestanderdata i GeoFA
- God interoperabilitet i den fællesoffentlige arkitektur (databegreber/modeller)
- Proaktivitet i det fællesoffentlige geodatasamarbejde

Alt dette har smidiggjort opstillingen af ladestandere for både kommuner, ladeoperatører, elselskaber og entreprenører.

1.2 GeoFA – En standardiseret løsning – nu også med ladefaciliteter

GeoFA er en fællesoffentlig løsning, så data kan genbruges gratis af alle. KL har sikret et godt samarbejde med ladeoperatørerne for at få landsdækkende datasæt fra ladeoperatørerne ind i databasen. Kommunernes forvaltningsbehov har sat barren for kvaliteten inden for rammen af lovgivning og international operatørstandard. KL har videreudviklet en velkendt database, som kræver minimale udviklingsbehov. Vi er ikke gået efter en prestigefyldt, *stand alone*-løsning, men hurtigere, brugbare data i en billig database.

2. Fagligt indhold

2.1 Kommunerne stiller datakrav i udbud – til gavn for alle

Alle kommuner kan registrere ladestanderdata i GeoFA. Data kommer dog hurtigst ind i løsningen, hvis kommunerne efterspørger data ved ladestanderudbud. Størstedelen af ladeoperatørerne har nu, evt. via deres brancheorganisation, Dansk e-Mobilitet, frivilligt forpligtet sig til at lægge deres data om alle offentlige ladestandere ind i databasen. Medlemmerne tæller bl.a. Clever, Tesla, Eon, Spirii og Viggo. Danmarks Statistik, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen og elnetsleskaberne, og de ønsker også at hente data fra GeoFA, så der spares tekniske og administrative ressourcer for ladeoperatørerne.

2.2 Databehov for kommunen som planmyndighed

Kommunerne er planmyndighed, der både skal sørge for, at arealer bliver benyttet hensigtsmæssigt, at der sikres offentlig tilgængelig ladekapacitet, samt at konkurrence sikrer fair priser for borgerne.

Kommunernes primære behov for ladestanderdata er viden om, hvor eksisterende offentlige og semioffentlige ladestandere allerede er tilgængelige, eller hvor de planlægges opsat. Når data samles ét sted, hvor de er nemt tilgængelige, skal kommunerne ikke længere selv lave feltundersøgelser eller kontakte ladeoperatører i forbindelse med udbud og tilladelser. Data til myndighedsopgaven, fx placering, antal og effekt, er derfor dækket med løsningens muligheder.

2.3 Dataanvendere ønsker fællesoffentlige ladestanderdata

Udover kommunerne imødeser en række andre lokale, regionale og nationale aktører på fx turismeområdet de nationale datasæt. Disse dataanvendere henter allerede data om friluftsfaciliteter i GeoFA. Ladeoperatørerne kan også selv anvende de nationale datasæt over eksisterende og planlagte ladestandere for at optimere opsætningen af ladestandere på private grunde. Borgerne, i denne sammenhæng ladekunderne, kan via GeoFA ledes hurtigt videre til kommercielle platforme, hvor der kan ses andre data fra ladeoperatørerne, fx om ladestanderen er i brug. Løsningen bygger derfor bro til eksisterende kommercielle platforme, der har borgernes forbrug i fokus.

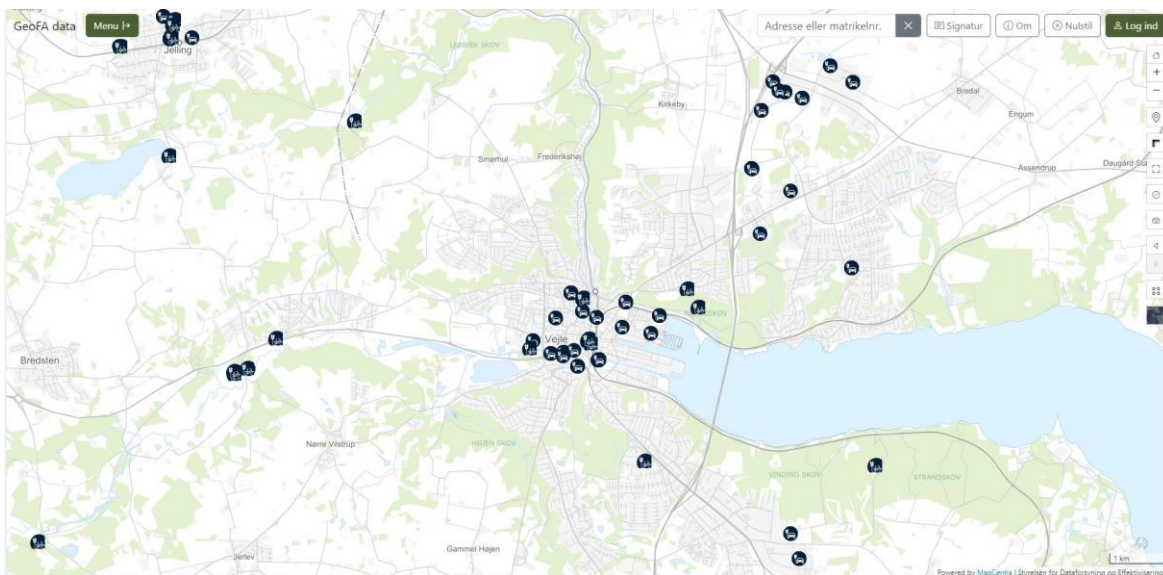
2.4 Hvor er ladefaciliteterne til cykler?

I GeoFA er cykelknudepunktsnetværket klart, og med det er der gode muligheder for, at turister og borgere kan sammensætte lige den rute, de ønsker. Det er dog fortsat sparsomt med offentlige ladefaciliteter til cykler, og få af ladefaciliteterne er registreret. Digitaliseringen er nødvendig for, at data nemt kan hentes ind som punkter på et kort i diverse ruteapps.

2.5 Flere ladefaciliteter på vej – huske digitalisering i GeoFA

I juni bevilgede Vejdirektoratet støtte til 24 kommuner, så de kan opsætte i alt 120 ladefaciliteter. Kommunerne er: Assens, Ballerup, Egedal, Esbjerg, Favrskov, Frederikshavn, Gribskov, Guldborgsund, Herning, Høje-Taastrup, Kalundborg, Køge, Langeland, Middelfart, Norddjurs, Rebild, Ringkøbing-Skjern, Roskilde, Samsø, Silkeborg, Sønderborg, Tønder, Vejle og Viborg.

Se eksempel på Vejle Kommunes registrering af offentligt tilgængelige ladefaciliteter til biler og cykler i figur 1.

Figur 1: Kortudsnit fra GeoFA-webkortet, der viser Vejle Kommunes registrering af offentligt tilgængelige ladefaciliteter til biler og cykler.

Anlægsarbejdet forventes færdigt i efteråret 2024, så de er klar til næste års sommeroplevelser for turister med og uden anhænger.

Det er formentlig kun en start, og på længere sigt kan der komme private aktører på markedet også – og hvem ved, hvornår lynladere til cykler står klar til brug?

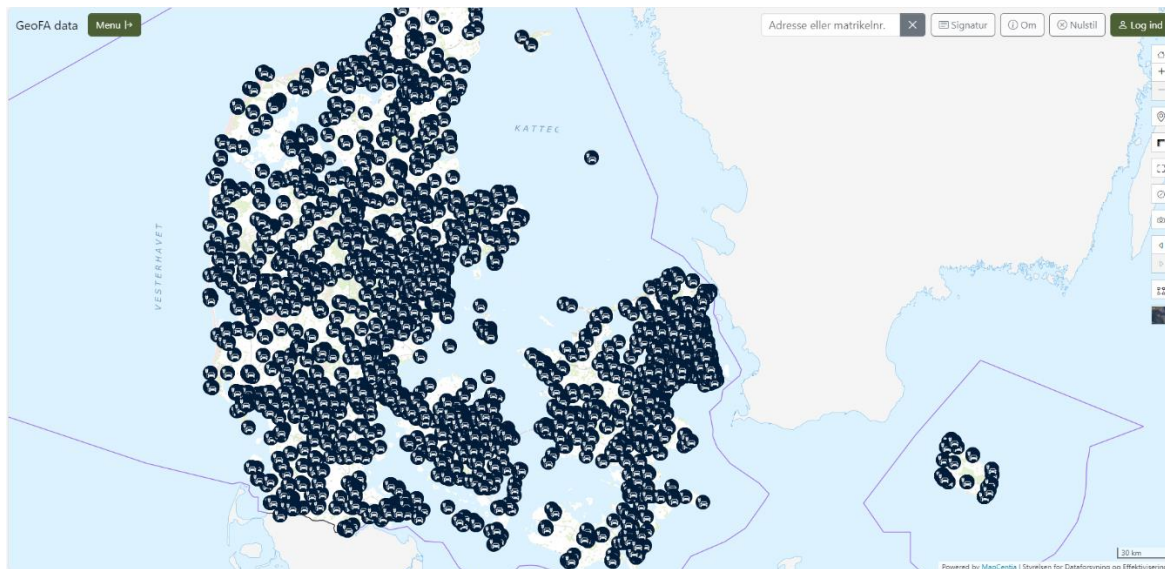
2.6 Flere kilder til det gode ladekort

Når vi opdager eller får tilsendt viden om kort med ladefaciliteter til cykler, formidler vi meget gerne denne viden til de relevante kommuner, så data kan registreres i GeoFA, hvis ejerne giver tilladelse. Herudover bliver vi ved med at opfordre dataanvendere til at hente data fra GeoFA til brug på kort i apps og på websider.

3. Konklusion

Projektet går i drift med udgangen af 2024, og kommunerne er nået langt for få midler og via godt samarbejde med ladeoperatørerne. Der er derfor kommet en række nationale datasæt ind fra de største aktører, som er til fri afbenyttelse. Information om mere end 25.000 ladepunkter til biler kan i dag hentes fra GeoFA, se figur 2. Det svarer til ca. 95% af de offentlige ladefaciliteter til biler, og

der kommer nye data til hver uge. Herudover er der registreret over 300 offentlige ladefaciliteter til cykler.

Figur 2: Kortudsnit fra GeoFA-webkortet, der viser offentligt tilgængelig information om ladefaciliteter på tværs af Danmark.

Faktaboks:

Hvem kan registrere i GeoFA:

- Alle kommuner kan registrere
- Nationale og regionale organisationer kan få oprettet brugeradgang efter aftale med kommuner og KL
- Kontakt projektleder Sofie K. Led på sokl@kl.dk for spørgsmål

Referencer

GeoFA-databasen – vejledningsmateriale på GeoDanmarks hjemmeside (2024):

<https://www.geodanmark.dk/home/vejledninger/geofa/vejledninger-til-geofa>. Sidst besøgt 22-11-2024.

GeoFA-databasen – vejledningsmateriale på GitHub (2024): <https://github.com/GeoDanmarkGeoFA>. Sidst besøgt 22-11-2024.

Ladestandere i GeoFA – Geografisk registrering af ladeinfrastruktur – Information om projektet på KL's hjemmeside (2024): <https://www.kl.dk/klima-og-erhverv/teknik-og-miljoe/grunddata-og-geodata/projekter-dataunderstoettende-initiativer#datastandardiseringsinitiativ-ladestandere-i-geofa-2a>. Sidst besøgt 22-11-2024.

GeoFA-webkortet (2024): https://geofa-kort.geodanmark.dk/app/fkg/?config=/api/v2/configuration/fkg/configuration_fkg_udgivet_5f465f5d3181f687353260.json#Basis_kort/8/9.8328/55.9892/fkg.t_5607_ladefacilitet. Sidst besøgt 22-11-2024.